

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, s Konačnim prijedlogom Zakona, sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakonodavni okvir razvoja sustava odgoja i obrazovanja temelji se na Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj: 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11 i 16/12) koji je donesen 2008. godine, te provedbenim propisima koji proizlaze iz Zakona. Prilikom provedbe Zakona javila se potreba za izmjenama i dopunama pojedinih odredbi koje su u praksi stvarale teškoće. Pojedine odredbe bile su nedostavno definirane, a pojedine odredbe su se tumačile na više načina te se zbog toga javila potreba za promjenom takvih odredbi kako bi odgojno-obrazovni sustav bio učinkovitiji, a odredbe Zakona se tumačile i provodile jasno i nedvosmisleno. Zbog sličnih razloga već su 2009., 2010., 2011. i 2012. godine donesene izmjene i dopune Zakona.

Praksa je pokazala da određene odredbe Zakona još uvijek nisu dovoljno jasno definirane te se nakon prikupljenih informacija iz škola utvrdila potreba za preciznijim definiranjem tih odredbi.

Radi poboljšanja provedbe pojedinih odredbi Zakona potrebno je urediti:

- uvjete i način provođenja nastave koja se izvodi osim na hrvatskom i na jednom od svjetskih jezika (dvojezična nastava),
- način i postupak utvrđivanja uvjeta za alternativne i međunarodne programe,
- jasnije definiranje mogućnosti odgode upisa u prvi razred osnovne škole odnosno mogućnosti privremenog oslobođanja od već započetog školovanja i mogućnosti prijevremenog upisa u prvi razred osnovne škole,
- precizno definiranje statusa redovitog učenika srednje škole,
- precizno definiranje mogućnosti ponavljanja određenih razreda srednje škole,
- uvjete i način početka rada školskih ustanova nakon dobivanja rješenja,
- jasnije i šire propisan postupak odabira kandidata za ravnatelja kojeg biraju članovi školskog odbora na temelju stajališta tijela koja su ih izabrala/predložila za članove školskog odbora,
- jasno definiranje pokretanja postupaka protiv radnika odnosno pravomoćnih presuda,
- jasno definiranje zasnivanja i prestanka radnog odnosa u školi, koje treba obaviti uz suglasnost školskog odbora,
- jasno definiranje rokova prihvatanja kandidata za ravnatelja nakon prethodne suglasnosti,
- pridržavanje i provođenje propisa u određenim rokovima.

Program Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 2011. do 2015. godine naglašava kontinuirano usklađivanje sustava odgoja i obrazovanja s promjenama u cilju podizanja kvalitete obrazovanja, a u skladu sa Strateškim planom Ministarstva znanosti, obrazovanja i

sporta za razdoblje od 2012. do 2014. godine. Iz toga je proizašla potreba za osnivanjem Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje koje će biti stručno i strateško tijelo koje prati kvalitetu sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Nacionalno vijeće će:

- predlagati mjere, aktivnosti i strategije razvoja i unaprjeđenja predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja,
- brinuti se o razvoju nacionalnog kurikulumu,
- predlagati i poticati sudjelovanje drugih dionika, posebno drugih tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te usklađivati njihov rad,
- razmatrati i davati svoje mišljenje o drugim pitanjima važnim za razvoj sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj,
- obavljati i druge poslove.

Navedeno Nacionalno vijeće imenovat će Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju ovim zakonom

Cilj i svrha ovoga zakona je stvaranje preduvjeta za kvalitetniji odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi s osobitim naglaskom na prilagodbi pojedinih odredbi u korist učenika i sustava u cjelini.

Ovim se zakonom propisuje mogućnost izvođenja nastave na nekom od svjetskih jezika uz odobrenje Ministarstva, a način i postupak utvrđivanja uvjeta propisuje pravilnikom ministar.

Zakon, nadalje, omogućuje roditeljima prijevremeni upis u prvi razred osnovne škole ako dijete nema navršenih šest godina života, a predviđena je i mogućnost odgode upisa u prvi razred osnovne škole za jednu školsku godinu pod određenim uvjetima. Također se definira način i postupak za privremeno oslobađanje od upisa u prvi razred osnovne škole.

Jasno se definiraju i formiraju dvije vrste povjerenstava za utvrđivanje psihofizičkog stanja djeteta (stručno školsko povjerenstvo, stručno povjerenstvo ureda državne uprave). Prvo povjerenstvo je upisno povjerenstvo škole za upis u prvi razred osnovne škole koje predlaže prvostupanjskom povjerenstvu prijevremeni upis djeteta u prvi razred osnovne škole ili odgodu upisa u prvi razred osnovne škole, odnosno utvrđuje primjereno školovanje. Drugo povjerenstvo je stručno povjerenstvo ureda državne uprave u županiji odnosno Gradskog ureda Grada Zagreba.

U sustavu srednjoškolskog obrazovanja postoje u praksi različiti načini nastavka obrazovanja i stjecanja kvalifikacija. Najčešće se to obavljalo na način da učenici nisu zadržavali status redovitog učenika nakon što su završili svoje obrazovanje u trogodišnjem trajanju odnosno nakon stjecanja niže stručne spreme. U predloženom zakonu definira se zadržavanje statusa redovitog učenika te mu se omogućava nastavak obrazovanja u četverogodišnjem trajanju bez plaćanja školarine.

Također je u praksi bilo čestih zlouporaba oko tumačenja prekida školovanja odnosno ispisa učenika u jednoj školi i mogućnosti nastavka u drugoj školi. Nejasnoće oko tumačenja takvih odredbi dovodile su do višestrukih zlouporaba prava učenika da su se iz škola s više

negativnih ocjena učenici mogli ispisati čak 1. lipnja tekuće školske godine, te sutradan prijeći u drugu školu i uspješno završiti razred. Zakonska odredba definira mogućnost ispisa iz škole i prelaska u drugu školu najkasnije s danom 31. ožujkom tekuće godine.

Isto tako, definiraju se uvjeti i način odabira stranog jezika u školama na način da se učenicima omogući kontinuitet učenja stranog jezika koji su učili u osnovnoj školi. U prijedlogu ovoga zakona regulira se način učenja stranog jezika u slučaju preseljenja učenika u drugu školu.

Trenutno u Zakonu nije dovoljno jasno određen način izvođenja eksperimentalnih, alternativnih i međunarodnih programa. To je značajno otežavalo uvođenje navedenih programa u sustav te njihovo praćenje i vanjsko vrednovanje. U praksi su bila različita tumačenja mogućnosti provođenja takvih programa. Zakonom se ojačava uloga i ovlasti nadležnih agencija i ministarstva radi podizanja profesionalne odgovornosti i potrebe obveznoga stručnog praćenja i vrednovanja takvih programa.

Zakonom se određuje nadležnost i ustroj novog Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje, koje će u svojoj strukturi biti stručno i strateško tijelo koje će usmjeravati i pratiti razvoj i kvalitetu sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

S obzirom na postojeće stanje i navedene izmjene, ovim se zakonom žele osigurati uvjeti za kvalitetniji odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi. Ovim izmjenama i dopunama omogućit će se bolja vertikalna i horizontalna prohodnost učenika te kvalitetnije upravljanje školskim ustanovama.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem ovoga zakona

Usvajanjem ovoga zakona napraviti će se u sustavu odgoja i obrazovanja daljnji korak prema usklađivanju s praksom te korak prema modernizaciji sustava s ciljem omogućavanja vertikalne prohodnosti učenika, podizanja kvalitete odgojno-obrazovnih ustanova te brže integracije odgojno-obrazovnog sustava u europski okvir. Cilj ovoga zakona je povećati autonomiju i odgovornost svih dionika u sustavu. U području odgoja i obrazovanja uz pomoć Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje predložiti će se i nove aktivnosti i strategije za unaprjeđenje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu predmetnih izmjena i dopuna Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske s obzirom da su sredstva potrebna za odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2012. godinu i projekcijama za 2013. i 2014. godinu, na pozicijama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u iznosu od 6.894.398.921 kn u 2012., 6.886.008,009 kn u 2013. i 6.864.205,540 kn u 2014. godini dostatna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Osnova za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora jer postoji opravdana potreba za poboljšanje odgojno-

obrazovnog sustava, a odredbe ovoga zakona trebale bi biti u primjeni s početkom nove školske godine, i to 1. rujna 2012. godine. Iz tog razloga prijedlog donošenja zakona po hitnom postupku ima svoje pedagoško opravdanje kako bi se školske ustanove mogle na vrijeme pripremiti za sve predložene promjene.

Donošenje zakona omogućit će kvalitetniji rad u školama s osobitim naglaskom na prilagodbu pojedinih odredbi Zakona u korist učenika s obzirom na vertikalnu prohodnost učenika u sustavu te kvalitetniji i transparentniji rad školskih ustanova. Cilj ovoga zakona je odmah od nove školske godine 2012./2013. omogućiti nastavak obrazovanja učenicima koji to žele i to u statusu redovnog učenika završavanjem četverogodišnjih strukovnih kvalifikacija.

Isto tako donošenjem zakona želi se osigurati kvalitetnije upravljanje školskim ustanovama na način da se odluke, posebice o zapošljavanju djelatnika, donose na transparentan način uz suglasnost školskog odbora, a ne samo uz odluku ravnatelja kao što je to bilo do sada. Ovaj zakon potrebno je donijeti po hitnom postupku i radi transparentnog i demokratskog imenovanja ravnatelja školskih ustanova jer zakon definira i proširuje odredbe koje se odnose na način izbora i imenovanja ravnatelja te iznošenja stavova predstavnika tijela koji su članovi školskog odbora.

Ove hitne izmjene potrebne su i zbog osnivanja stručnog i strateškog tijela Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje koje treba imenovati Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, a koje treba unaprijediti sustav predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja u skladu sa smjernicama programa Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

KONAČNI PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010-ispr., 90/2011 i 16/2012), članak 8. mijenja se i glasi:

„Članak 8.

(1) Osnovna i srednja škola (u daljnjem tekstu: škola) može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika uz odobrenje Ministarstva.

(2) Način i postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje nastave iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.“

Članak 2.

U članku 14. stavak 1. briše se.

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 1., 2. i 3.

U novom stavku 3. brojka: „3“ zamjenjuje se brojkom: „2.“.

Članak 3.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„Članak 15.

Umjetničko obrazovanje ostvaruje se u skladu s odredbama ovoga Zakona, posebnog zakona i drugih propisa.“

Članak 4.

Članak 19. mijenja se i glasi:

„Članak 19.

(1) U prvi razred obveznoga osnovnog obrazovanja upisuju se djeca koja do 1. travnja tekuće godine imaju navršениh šest godina života.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, a na zahtjev roditelja, sukladno rješenju ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda, u prvi razred može se upisati dijete koje do 31. ožujka tekuće godine nema navršениh šest godina života.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, a na zahtjev stručnog povjerenstva škole, sukladno rješenju ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda, djetetu se može odgoditi upis u prvi razred osnovne škole za jednu školsku godinu.

(4) Dijete odnosno učenik kojemu je zbog teškog oštećenja zdravlja onemogućeno redovito školovanje ili koje ima višestruke teškoće, a čiji su roditelji u skladu s posebnim propisima stekli pravo na status roditelja njegovatelja odnosno dijete koje je s obzirom na vrstu, stupanj i težinu oštećenja steklo pravo na skrb izvan vlastite obitelji radi osposobljavanja na samozbrinjavanje u domu socijalne skrbi ili pravo na pomoć i njegu u kući, u sklopu kojeg se osigurava pružanje usluga psihosocijalne pomoći, može se privremeno osloboditi upisa u prvi razred osnovne škole odnosno privremeno osloboditi već započetog školovanja.

(5) Za dijete odnosno učenika iz stavka 4. ovoga članka roditelj podnosi zahtjev uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu.“

Članak 5.

Članak 20. mijenja se i glasi:

„Članak 20.

(1) Prije redovitog upisa u prvi razred osnovne škole stručno povjerenstvo škole utvrđuje psihofizičko stanje djeteta.

(2) Psihofizičko stanje djeteta odnosno učenika utvrđuje se i radi prijevremenog upisa, odgode ili privremenog oslobađanja od upisa u prvi razred osnovne škole, privremenog oslobađanja od već započetog školovanja i radi utvrđivanja primjerenog školovanja.

(3) Psihofizičko stanje djeteta odnosno učenika iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje stručno povjerenstvo ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda.

(4) Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta odnosno učenika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te sastav stručnih povjerenstava iz stavaka 1. i 3. ovoga članka propisuje ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja.“

Članak 6.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„Članak 24.

(1) Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.

(2) Učenik iz stavka 1. ovoga članka, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, može u roku od godine dana od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika.

(3) Ostvarivanje prava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uvjetuje se polaganjem razlikovnih odnosno dopunskih ispita, a način i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.“

Članak 7.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„Članak 25.

(1) Učenik prelazi iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do 31. ožujka tekuće školske godine.

(2) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, škola je dužna upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. ovoga Zakona.

(5) Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako prekid obrazovanja nije bio dulji od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.“

Članak 8.

U članku 27. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. do 12. postaju stavci 3. do 11.

Članak 9.

Iza članka 27. dodaje se novi članak 27.a koji glasi:

„Članak 27.a

(1) Strani jezik koji se počinje učiti u prvom razredu osnovne škole prvi je strani jezik do kraja osnovnog obrazovanja.

(2) Učenik koji radi prelaska u drugu osnovnu školu nastavlja školovanje u osnovnoj školi koja ne izvodi nastavu stranog jezika koju je učenik do prelaska u tu školu pohađao, osnovna škola u kojoj učenik nastavlja školovanje dužna je učeniku omogućiti promjenu stranog jezika koji će biti prvi strani jezik ili mu omogućiti pohađanje stranog jezika u drugoj osnovnoj školi.

(3) Ako učenik pohađa strani jezik u drugoj osnovnoj školi, ta je škola dužna osnovnoj školi u koju je učenik upisan dostaviti zaključnu ocjenu radi upisa u pedagošku dokumentaciju.

(4) Uvjete i način pohađanja nastave stranog jezika u drugoj osnovnoj školi utvrđuje škola uz suglasnost ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda i roditelja učenika.

(5) Ako učenik u osnovnoj školi ponavlja razred, škola mu je dužna omogućiti učenje stranog jezika koji mu je bio prvi strani jezik.

Članak 10.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„Članak 29.

(1) Školska ustanova može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja i/ili oblika i metoda rada i/ili nove nastavne opreme.

(2) Eksperimentalni program sadrži:

- cilj, zadaću, obrazovne rezultate, sadržaj
- mjesto i način izvođenja
- vrijeme potrebno za realizaciju programa
- prostorne, kadrovske i druge uvjete
- način stručnog praćenja i vrednovanja programa
- financijska sredstva potrebna za realizaciju programa.

(3) Za izvođenje eksperimentalnog programa školska ustanova dužna je priložiti dokaze o osiguranim uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Provođenje eksperimentalnog programa Ministarstvo će odobriti rješenjem. Ukoliko Ministarstvo provođenje eksperimentalnog programa ne odobri rješenjem, nezadovoljna stranka može podnijeti tužbu Upravnom sudu.

(5) Rješenjem kojim se odobrava provođenje eksperimentalnog programa može se odobriti i korištenje odgovarajućih udžbenika.

Članak 11.

Naslov iznad članka 30. mijenja se i glasi:

„Alternativni i međunarodni program“

U članku 30. iza riječi: „u skladu s ovim Zakonom“ dodaju riječi: „i uz prethodno pozitivno mišljenje agencije nadležne za poslove odgoja i obrazovanja odnosno strukovnog obrazovanja.

Članak 12.

Iza članka 30. dodaje se članak 30.a koji glasi:

„Članak 30.a

(1) Škola može izvoditi međunarodni nastavni plan i program i/ili kurikulum na stranom jeziku temeljem rješenja Ministarstva, protiv kojeg nezadovoljna strana može podnijeti tužbu Upravnom sudu.

(2) Međunarodnim nastavnim planom i programom i/ili kurikulumom iz stavka 1. ovoga članka smatra se standardizirani program međunarodne organizacije ili institucije koji se provodi i u drugim državama.

(3) Na kraju srednjoškolskog obrazovanja po međunarodnom nastavnom planu i programu i/ili kurikulumu nadležna međunarodna organizacija ili institucija izdaje učeniku javnu ispravu kojom se dokazuje završetak srednjoškolskog obrazovanja.“

Članak 13.

U članku 66. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Učeniku koji je završio zadnji razred upisanoga obrazovnog programa, ali nije položio državnu maturu odnosno nije izradio i obranio završni rad, status redovitog učenika prestaje godinu dana nakon završetka školske godine u kojoj je završio zadnji razred upisanoga obrazovnog programa.“

Članak 14.

U članku 73. stavcima 1. i 2. brišu se riječi: „polugodišta i“.

Članak 15.

U članku 79. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Iznimno, ako je tako određeno posebnim propisom, učenik može pohađati svaki razred dva puta.

(4) Ako se učenik ispiše iz srednje škole prije završetka tekuće školske godine i ne stekne razrednu svjedodžbu, u sljedećoj školskoj godini može upisati isti razred drugi put u istom ili drugom obrazovnom programu.“

Članak 16.

U članku 82. stavku 4. brišu se riječi: „i pol“.

Članak 17.

U članku 88. stavku 2. briše se zarez i riječi: „na prijedlog Vijeća za nacionalni kurikulum“.

Članak 18.

Naslov iznad članka 89. i članak 89. mijenjaju se i glase:

Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje.

Članak 89.

(1) Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) je stručno i strateško tijelo koje prati kvalitetu sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj te:

- predlaže mjere, aktivnosti i strategije razvoja i unapređenja predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja,
- brine se o razvoju nacionalnog kurikulumu,
- predlaže i potiče sudjelovanje drugih dionika, posebno drugih tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te usklađuje njihov rad,
- razmatra i daje svoje mišljenje o drugim pitanjima važnim za razvoj sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj,
- obavlja i druge poslove.

(2) Nacionalno vijeće ima predsjednika i četrnaest članova, od kojih je šest članova iz reda sveučilišnih profesora i znanstvenika, šest članova iz reda odgojno-obrazovnih radnika iz sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, te dva člana izvan sustava odgoja i obrazovanja.

(3) Mandat predsjednika i članova Nacionalnog vijeća je četiri godine.

(4) Predsjednika i članove Nacionalnog vijeća imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

(5) Hrvatski sabor, u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, svake dvije godine imenuje po sedam članova Nacionalnog vijeća, a predsjednika Nacionalnog vijeća imenuje svake četiri godine.

(6) Državni dužnosnici ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća.

(7) Predsjednika ili člana Nacionalnog vijeća Hrvatski sabor može razriješiti dužnosti na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i Nacionalnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1. sam zatraži razrješenje,
2. stupi na dužnost koja mu priječi rad u Nacionalnom vijeću,
3. ne ispunjava dužnost člana Nacionalnog vijeća,
4. izgubi sposobnost obnašanja dužnosti,
5. svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju obnaša.

(8) U slučaju razrješenja iz stavka 7. ovoga članka Hrvatski sabor će na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenovati novog predsjednika ili člana na vrijeme do isteka mandata razriješenog predsjednika ili člana“.

Članak 19.

Dodaje se novi članak 89.a koji glasi:

„Članak 89.a

(1) Nacionalno vijeće donosi poslovnik o svom radu u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja Nacionalno vijeće može osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća.

(3) Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti Nacionalno vijeće može tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka.

(4) Članovi Nacionalnog vijeća te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova Nacionalnog vijeća pobliže se uređuje poslovníkom o radu.

(5) Administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Ministarstvo.“

Članak 20.

U članku 92. iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

„(6) Školska ustanova mora započeti s radom koji joj je odobren najkasnije dvije godine nakon izdavanja rješenja iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Ukoliko školska ustanova ne započne s radom u roku iz stavka 6. ovoga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti rješenje iz stavka 6. ovoga članka, staviti izvan snage.“

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 8. i 9.

Članak 21.

U članku 94. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

„(1) Na zahtjev Ministarstva školska ustanova dužna je dostaviti dokaze o ispunjenosti sljedećih uvjeta o:

- izvođenju obrazovnog programa za koji je školska ustanova dobila odobrenje,
- upisu učenika u odobreni obrazovni program najkasnije nakon isteka dvije godine od dobivanja rješenja o početku rada,
- potrebnom broju stručnih osoba,
- odgovarajućem prostoru i opremi, tehničkim, zdravstvenim i ekološkim uvjetima.“

U dosadašnjem stavku 1. koji postaje stavak 2., iza riječi: „uvjeta“ dodaju se riječi: „iz stavka 1. ovoga članka i“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 22.

U članku 99. stavku 5. iza zatvorene zagrada briše se riječ „ali“, a iza riječi „nastavne djelatnosti“ briše se zarez i riječi: „dužni su steći temeljne kompetencije za obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti prema programu koji donosi Ministarstvo“.

Članak 23.

U članku 104. briše se stavak 5.

Dosadašnji stavci: 6., 7. i 8. postaju stavci 5., 6. i 7.

Članak 24.

U članku 105. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste odnosno preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ima potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje kojim se stječe 60 ECTS bodova (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije) ako se na natječaj ne javi osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste.“

Stavak 14. briše se.

U dosadašnjem stavku 16. riječi: „te okvirni program pedagoških kompetencija“ brišu se.

Stavci 15., 16. i 17. postaju stavci 14., 15. i 16.

Članak 25.

U članku 106. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena na kaznu zatvora (neovisno o tome da li je izrečena uvjetna ili bezuvjetna kazna) za neko od kaznenih djela počinjenih s namjerom protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu.

Dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ako je pravomoćnim rješenjem obustavljen kazneni postupak pokrenut protiv radnika ili je pravomoćnom presudom radnik oslobođen od odgovornosti, radniku će se vratiti obustavljeni dio plaće od prvoga dana udaljenja.“

Članak 26.

U članku 107. stavku 10. podstavak 5. briše se.

Članak 27.

U članku 114. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) O zasnivanju i prestanku radnog odnosa odlučuje ravnatelj uz prethodnu suglasnost školskog odbora, a samostalno u slučaju kada je zbog obavljanja poslova koji ne trpe odgodu potrebno zaposliti osobu na vrijeme do 15 dana.“

Članak 28.

Članak 127. mijenja se i glasi:

„Članak 127.

(1) Ravnatelj se imenuje na temelju natječaja koji raspisuje školski odbor.

(2) Natječaj se objavljuje u dnevnom tisku na način da je dostupan svim zainteresiranim kandidatima na području Republike Hrvatske.

(3) Ravnatelj se imenuje na pet godina, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

(4) Ravnatelja imenuje odlukom školski odbor uz prethodnu suglasnost ministra.

(5) Ako ministar ne uskrati suglasnost u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, smatra se da je suglasnost dana.

(6) Školski odbor je obvezan nakon dobivene suglasnosti za imenovanje ravnatelja u roku od petnaest dana od dana isteka roka iz stavka 5. ovoga članka donijeti odluku o imenovanju kandidata za ravnatelja za kojeg je zatražio prethodnu suglasnost.

(7) U postupku izbora i imenovanja ravnatelja članovi školskog odbora iz redova učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja te radničkog vijeća na sjednicama su obvezni zastupati i iznositi stajališta tijela koje ih je imenovalo ili izabralo u školski odbor.

(8) Stajališta tijela iz stavka 7. ovoga članka donose se na sjednici učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća i vijeća roditelja te zbora radnika tajnim glasovanjem o čemu se pisani zaključak dostavlja školskom odboru.

(9) Odluku o izboru i imenovanju ravnatelja školski odbor donosi javnim glasovanjem.

(10) Način i postupak izbora i imenovanja ravnatelja uređuje se statutom školske ustanove.“

Članak 29.

U članku 139. stavku 3. iza riječi: „školske ustanove“ dodaju se riječi: „najkasnije do 30. rujna tekuće godine“.

Članak 30.

U članku 142. stavku 2. iza riječi: „krivnjom školske ustanove“ dodaju se riječi: „ili ako je krivnjom školske ustanove donesena sudska odluka na štetu školske ustanove“.

Članak 31.

U članku 151. stavku 1. dodaju se podstavci 8., 9., 10. i 11. koji glase:

- „ - ako se ne pridržava odluke o upisu iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona,
- ako se ne pridržava elemenata i kriterija za izbor kandidata iz članka 22. stavka 5. ovoga Zakona,
- ako podaci nisu upisani u evidenciju u roku iz članka 139. ovoga Zakona.
- ako postupuje protivno članku 106. ovoga Zakona.“

Članak 32.

Osobe kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona ministar rješenjem iz članka 105. stavka 14. Zakona odobrio izvođenje nastave određenog nastavnog predmeta u školskoj ustanovi, nastavljaju obavljati poslove sukladno zaključenom ugovoru o radu s ustanovom.

Članak 33.

Vijeće za nacionalni kurikulum ustrojeno prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11 i 16/12), nastavlja s radom po prijašnjim propisima do imenovanja Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 34.

(1) Prijedlog osoba za prvi saziv Nacionalnog vijeća Vlada Republike Hrvatske dužna je podnijeti Hrvatskome saboru najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(2) Prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća, Hrvatski sabor imenovat će predsjednika i četrnaest članova, a ždrijebom će se odlučiti o tome kojih će sedam članova imati mandat od dvije godine, dok će preostalih sedam imati mandat od četiri godine.

Članak 35.

(1) Školske ustanove dužne su uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Do usklađenja, primjenjivat će se važeći opći akti škole, osim odredaba koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 36.

Pravilnik iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona donijet će se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu.

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. mijenja se odredba članka 8. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se njome propisuje kako škola može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika uz odobrenje Ministarstva, te kako način i postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje takve nastave propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 2. briše se stavak 1. u članku 14. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi jer se djelatnost strukovnog obrazovanja ostvaruje u skladu s odredbama ovog zakona, posebnog zakona (Zakona o strukovnom obrazovanju, Narodne novine, broj 30/09) i drugih propisa.

Člankom 3. mijenja se članak 15. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da se njime propisuje kako se umjetničko obrazovanje ostvaruje u skladu s odredbama ovog zakona, posebnog zakona (Zakona o umjetničkom obrazovanju, Narodne novine, broj 130/11) i drugih propisa.

Člankom 4. mijenja se članak 19. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se njime propisuje kako se u prvi razred obveznoga osnovnog obrazovanja upisuju djeca koja do 1. travnja tekuće godine imaju navršених šest godina života. Na zahtjev roditelja, a sukladno rješenju ureda državne uprave odnosno Gradskog ureda, u prvi razred može se upisati dijete koje do 31. ožujka tekuće godine nema navršених šest godina života. Na zahtjev stručnog povjerenstva škole, sukladno rješenju ureda državne uprave odnosno Gradskog ureda, djetetu se može odgoditi upis u prvi razred osnovne škole za jednu školsku godinu. Dijete odnosno učenik kojemu je zbog teškog oštećenja zdravlja onemogućeno redovito školovanje ili koje ima višestruke teškoće, a čiji su roditelji u skladu s posebnim propisima stekli pravo na status roditelja njegovatelja odnosno dijete koje je s obzirom na vrstu, stupanj i težinu oštećenja steklo pravo na skrb izvan vlastite obitelji radi osposobljavanja na samozbrinjavanje u domu socijalne skrbi ili pravo na pomoć i njegu u kući, u sklopu kojeg se osigurava pružanje usluga psihosocijalne pomoći, može se privremeno osloboditi upisa u prvi razred osnovne škole odnosno privremeno osloboditi već započetog školovanja.

Člankom 5. mijenja se članak 20. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se njime propisuje kako prije upisa u prvi razred osnovne škole školsko stručno povjerenstvo utvrđuje psihofizičko stanje djeteta. Psihofizičko stanje djeteta odnosno učenika radi prijevremenog upisa, odgode ili privremenog oslobađanja od upisa u prvi razred osnovne škole, privremenog oslobađanja od već započetog školovanja i radi utvrđivanja primjerenog školovanja utvrđuje stručno povjerenstvo ureda državne uprave odnosno Gradskog ureda. Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta odnosno učenika te sastav stručnih povjerenstava propisuje ministar nadležan za obrazovanje uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja.

Člankom 6. mijenja se odredba članka 24. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se njome propisuje kako učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita. Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu, kao i učenik koji je završio obrazovni

program u trajanju od tri godine može u roku od godine dana od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika. Ostvarivanje prava nastavka obrazovanja uvjetuje se polaganjem razlikovnih odnosno dopunskih ispita, a način i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.

Člankom 7. propisuje se izmjena članka 25. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da se izmijenjenom odredbom propisuje kako učenik može prijeći iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do 31. ožujka tekuće školske godine. Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu. Ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine. Također, škola je dužna upisati učenika i nakon 31. ožujka tekuće školske godine ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. Zakona. Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola u kojoj se obrazovao ili škola koja ostvaruje isti obrazovni program može ga upisati u isti program obrazovanja, ako prekid obrazovanja nije bio dulji od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.

Člankom 8. briše se dosadašnji stavak 4. članka 27. Zakona koji postaje stavak 1. u novom članku 27.a koji razrađuje učenje stranog jezika.

Člankom 9. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi dopunjuje se člankom 27.a kojim se propisuje kako je strani jezik koji se počinje učiti u prvom razredu osnovne škole prvi strani jezik do kraja osnovnog obrazovanja. Učeniku koji radi prelaska u drugu školu nastavlja školovanje u školi koja ne izvodi nastavu stranog jezika koju je učenik do prelaska u tu školu pohađao, škola u kojoj učenik nastavlja školovanje dužna je omogućiti promjenu stranog jezika koji će biti prvi strani jezik ili mu omogućiti pohađanje stranog jezika u drugoj školi. Ako učenik pohađa strani jezik u drugoj školi, ta je škola dužna školi u koju je učenik upisan dostaviti zaključnu ocjenu radi upisa u pedagošku dokumentaciju. Uvjete i način pohađanja nastave stranog jezika u drugoj školi utvrđuje škola uz suglasnost ureda državne uprave odnosno Gradskog ureda i roditelja učenika. Također, ako učenik u osnovnoj školi ponavlja razred, škola mu je dužna omogućiti učenje stranog jezika koji mu je bio prvi strani jezik.

Člankom 10. mijenja se članak 29. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se izmijenjenom odredbom propisuje kako školska ustanova može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja i/ili oblika i metoda rada i/ili nove nastavne opreme. Nadalje se propisuje što navedeni program mora sadržavati, na koji se način odobrava taj program, pravna zaštita nezadovoljne strane u slučaju neodobravanja programa, kao i kako se rješenjem kojim se odobrava provođenje eksperimentalnog programa može odobriti i korištenje odgovarajućih udžbenika.

Člankom 11. mijenja se naziv naslova iznad članka 30. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da glasi *Alternativni i međunarodni program* te se dopunjuje članak 30. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi riječima: „i uz prethodno pozitivno mišljenje agencije nadležne za poslove odgoja i obrazovanja odnosno strukovnog obrazovanja“ te se tako propisuje kako se u školi može ostvarivati odgojno-obrazovni rad prema alternativnim nastavnim programima i metodama uz prethodno pozitivno mišljenje nadležne agencije.

Člankom 12. dopunjuje se Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi člankom 30.a koji propisuje kako škola može izvoditi međunarodni nastavni plan i program i/ili

kurikulum na stranom jeziku uz odobrenje Ministarstva. Međunarodnim nastavnim planom i programom i/ili kurikulumom iz stavka 1. ovoga članka smatra se standardizirani program međunarodne organizacije ili institucije koji se provodi i u drugim državama. Na kraju srednjoškolskog obrazovanja po međunarodnom nastavnim planu i programu i/ili kurikulumu nadležna međunarodna organizacija ili institucija izdaje učeniku javnu ispravu kojom se dokazuje završetak srednjoškolskog obrazovanja.

Člankom 13. dopunjuje se članak 66. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi stavkom 2. kojim se propisuje kako učeniku koji je završio zadnji razred upisanoga obrazovnog programa, ali nije položio državnu maturu odnosno nije izradio i obranio završni rad, status redovitog učenika prestaje godinu dana nakon završetka školske godine u kojoj je završio zadnji razred upisanoga obrazovnog programa.

Člankom 14. propisuje se brisanje riječi: „polugodišta i“ u stavcima 1. i 2. članka 73. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da se u skladu s izmijenjenim odredbama uspjeh učenika i zaključna ocjena za svaki nastavni predmet više neće utvrđivati na kraju polugodišta.

Člankom 15. dopunjuje se članak 79. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi stavkom 3. tako da se njime propisuje kako učenik može pohađati svaki razred dva puta, ako je tako određeno posebnim propisom. Poseban propis odnosi se na Zakon o strukovnom obrazovanju, članak 35. koji glasi:

„(1) Iznimno, kategoriziranim športašima sukladno odredbama Zakona o športu i polaznicima koji ne završavaju obrazovanje zbog roditeljstva, iznimnih socijalnih, osobnih ili obiteljskih prilika te zbog bolesti može se produžiti status redovitog polaznika najviše za dvije godine.

(2) O produženju statusa redovitog polaznika uz priloženu dokumentaciju nadležnih tijela odlučuje ravnatelj na prijedlog stručnog tijela ustanove za strukovno obrazovanje.

(3) Polaznici iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo dva puta pohađati svaki razred ukoliko zbog opravdanih razloga nisu ispunili obveze iz obrazovnoga kurikuluma.“

Stavkom 4. članka 79. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi određuje se da učenik koji se ispiše iz škole prije završetka tekuće školske godine i ne stekne razrednu svjedodžbu, u sljedećoj školskoj godini može upisati isti razred ali drugi put, odnosno ponavlja razred. Ova odredba vrijedi za sve učenike srednjih škola koji se ispišu prije završetka razreda, a sljedeće školske godine mogu se upisati u isti razred na način da ponavljaju taj razred. U praksi su se događale velike zlouporabe jer su se učenici mjesec dana prije završetka nastavne godine zbog loših ocjena ispisivali iz škole te ponovno upisivali u isti razred (npr. u prvi razred) i to su činili čak i do tri puta. Na taj način zloupotrebljavala se ova odredba jer je učenik mogao biti tri godine u prvom razredu u statusu redovitog učenika, a to mu se nije računalo kao ponavljanje razreda. Stavkom 4. definira se da učenik na ovaj način u sljedećoj godini može upisati isti razred drugi put u istom ili drugom obrazovnom programu uz uvjet da je iskoristio jednu mogućnost ponavljanja razreda.

Člankom 16. propisuje se brisanje riječi: „pol“ u članku 82. stavku 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi jer više ne postoje strukovni programi u trajanju od tri i pol godine. U skladu s izmijenjenom odredbom srednje obrazovanje učenika u strukovnim programima koji traju od jedne do tri godine završava izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi škole.

Člankom 17. propisuje se brisanje riječi: „na prijedlog Vijeća za nacionalni kurikulum“ u članku 88. stavku 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Navedena izmjena potrebna je radi usklađivanja s ostalim tekstom ovog Zakona.

Člankom 18. mijenja se naziv naslova iznad članka 89. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi tako da glasi *Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje* te se mijenja članak 89. kojim se propisuje kako je Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje stručno i strateško tijelo koje prati kvalitetu sustava predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, a koje na prijedlog Vlade Republike Hrvatske imenuje Hrvatski sabor. Propisuju se zadaće Nacionalnog vijeća, njegov sastav te način imenovanja i razrješenja predsjednika i njegovih članova.

Člankom 19. dopunjuje se Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi člankom 89.a koji propisuje kako Nacionalno vijeće donosi poslovnik o svom radu u skladu s ovim zakonom i drugim propisima te kako za raspravu o nekom pitanju ili za praćenje nekog područja Nacionalno vijeće može osnovati svoja radna tijela u čijem radu mogu sudjelovati i osobe koje nisu članovi Nacionalnog vijeća. Raspravljajući o pitanjima iz svoje nadležnosti Nacionalno vijeće može tražiti mišljenje nadležnog ministarstva i odgovarajućih stručnjaka. Članovi Nacionalnog vijeća te članovi radnih tijela izuzet će se od odlučivanja o pitanjima kada u vezi s tim postoji sukob interesa. Pitanje izuzeća članova Nacionalnog vijeća pobliže se uređuje poslovnikom o radu. Nadalje se propisuje kako administrativne i stručne poslove za Nacionalno vijeće obavlja Ministarstvo.

Člankom 20. dopunjuje se članak 92. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi novim stavcima 6. i 7. Stavkom 6. propisuje se kako školska ustanova mora započeti s radom koji joj je odobren najkasnije dvije godine nakon izdavanja rješenja o odobrenju za početak rada. Stavkom 7. propisuje se da ukoliko školska ustanova ne započne s radom u roku iz stavka 6. toga članka, Ministarstvo će po službenoj dužnosti staviti rješenje iz stavka 6. ovoga članka van snage.

Člankom 21. dopunjuje se članak 94. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi novim stavkom 1. koji propisuje kako je školska ustanova na zahtjev Ministarstva dužna dostaviti dokaze o ispunjenosti uvjeta o izvođenju obrazovnog programa za koji je školska ustanova dobila odobrenje, o upisu učenika u odobreni obrazovni program najkasnije nakon isteka dvije godine od dobivanja rješenja o početku rada, o potrebnom broju stručnih osoba te o odgovarajućem prostoru i opremi, tehničkim, zdravstvenim i ekološkim uvjetima.

Člankom 22. propisuje se izmjena članka 99. stavka 5. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, u skladu s kojom osobe koje nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti više nisu dužne steći temeljne kompetencije za obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti prema programu koji donosi Ministarstvo.

Člankom 23. propisuje se brisanje odredbe stavka 5. u članku 104. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koja je predstavljala temelj za donošenje pravilnika o tjednoj normi neposrednoga nastavnog i odgojno-obrazovnog rada učitelja u umjetničkim školama i ostalih poslova i aktivnosti koje proizlaze iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma umjetničkih škola. Naime, u članku 18. Zakona o umjetničkom obrazovanju (NN 130/11) propisano je da ukupne tjedne obveze odgojno-obrazovnog rada u umjetničkoj školi i ostale poslove koji proizlaze iz odgojno-obrazovnog rada propisuje ministar. Na temelju navedenoga zakonskog propisa definirat će se norma na jedinstven način na razini osnovnih i srednjih umjetničkih škola. Postojeći stavak 4. definira normu neposrednoga odgojno-

obrazovnog rada samo za djelatnike osnovnih umjetničkih škola, a Zakon o umjetničkom obrazovanju jedinstven je za cijeli sustav. Zbog usklađivanja cijelog sustava brisao se navedeni stavak.

Članak 24. propisuje izmjenu stavka 6. u članku 105. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi u kojemu se propisuje da poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati i osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste. Također se propisuje brisanje stavka 14. u istom članku Zakona, čime prestaje postojati mogućnost da ministar iznimno rješenjem odobri izvođenje nastave iz određenoga nastavnog predmeta osobi s odgovarajućom razinom obrazovanja neodgovarajuće vrste, ako je ona završila obrazovanje iz toga nastavnog predmeta na nižoj studijskoj razini od propisane razine obrazovanja ili ako je ispunila studijske obveze u najmanje četiri semestra iz toga nastavnog predmeta na visokom učilištu. Propisuje se brisanje riječi: „te okvirni program pedagoških kompetencija“ u stavku 16. istog članka Zakona čime se propisuje brisanje ovlasti ministra nadležnog za obrazovanje za donošenje okvirnog programa pedagoških kompetencija.

Člankom 25. mijenja se stavak 1. članka 106. Zakona tako da se propisuje da radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena na kaznu zatvora (neovisno o tome da li je izrečena uvjetna ili bezuvjetna kazna) za neko od kaznenih djela počinjenih s namjerom protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu.

Dopunjuje se članak 106. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi novim stavkom 5. kojim se propisuje kako će se radniku vratiti obustavljeni dio plaće od prvoga dana udaljenja ako je pravomoćnim rješenjem obustavljen kazneni postupak pokrenut protiv radnika ili je pravomoćnom presudom radnik oslobođen od odgovornosti.

Člankom 26. stavkom 1. briše se podstavak 5. stavka 10. u članku 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi koji je propisivao kako se s osobom kojoj je rješenjem ministra odobreno izvođenje nastave iz određenoga nastavnog predmeta radni odnos zasniva sklapanjem ugovora o radu bez prethodnog objavljivanja natječaja. Ovu odredbu potrebno je brisati jer je člankom 26. ovoga zakona brisana odredba koja je omogućavala ministru da rješenjem odobrava određenoj osobi neodgovarajuće vrste obrazovanja izvođenje nastave.

Člankom 27. propisuje se izmjena članka 114. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da o zasnivanju i prestanku radnog odnosa odlučuje ravnatelj uz prethodnu suglasnost školskog odbora te je na taj način izuzeta mogućnost da ravnatelj škole odlučuje bez suglasnosti školskog odbora o zasnivanju radnog odnosa na određeno vrijeme u slučaju kad je riječ o zapošljavanju do 60 dana, osim u slučaju kada je zbog obavljanja poslova koji ne trpe odgodu potrebno zaposliti osobu na vrijeme do 15 dana. Uz navedeno, ova izmjena potrebna je i radi usklađivanja s ostalim odredbama jer su brisane riječi označavale stavke 1. i 5. u odredbi članka 107. stavka 10. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, koji je člankom 28. ovih izmjena i dopuna zakona izmijenjen.

Člankom 28. propisuje se izmjena članka 127. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na način da je Školski odbor obavezan nakon dobivene suglasnosti za imenovanje ravnatelja u daljnjem roku od petnaest dana od dana isteka roka iz stavka 5.

ovoga članka donijeti odluku o imenovanju kandidata za ravnatelja za kojeg je zatražio prethodnu suglasnost. U postupku izbora i imenovanja ravnatelja članovi školskog odbora iz redova učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja te radničkog vijeća obvezni su na sjednicama zastupati i iznositi stajališta tijela koje ih je imenovalo ili izabralo u školski odbor. Propisano je da se stajališta tijela iz stavka 7. donose na sjednici učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća i vijeća roditelja te zbora radnika tajnim glasovanjem, a pisani se zaključak dostavlja školskom odboru. Nadalje je propisano da školski odbor donosi odluku o izboru i imenovanju ravnatelja javnim glasovanjem. Način i postupak izbora i imenovanja ravnatelja uređuje se statutom školske ustanove.

Člankom 29. dopunjuje se odredba članka 139. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi riječima: „najkasnije do 30. rujna tekuće godine“, te se na taj način propisuje obveza školskih ustanova da podatke u evidencije školske ustanove upisuju najkasnije do 30. rujna tekuće godine.

Člankom 30. dopunjuje se odredba članka 142. stavka 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi riječima: „ili ako je krivnjom školske ustanove donesena sudska odluka na štetu školske ustanove“. U skladu s izmijenjenom odredbom iz državnog proračuna neće se isplaćivati sredstva za financiranje obveza školskih ustanova koje se nalože pravomoćnim sudskim odlukama u vezi s isplatom plaća i naknada ako je do sudskih sporova došlo krivnjom školske ustanove ili ako je krivnjom školske ustanove donesena sudska odluka na štetu školske ustanove. Naime, navedenom dopunom propisuje se kako će školska ustanova sama osiguravati sredstva za financiranje obveza koje se nalože pravomoćnim sudskim odlukama u vezi s isplatom plaća i naknada ako krivnjom školske ustanove nije pokrenut sudski spor, ali je zbog neodgovornog ili nepravodobnog postupanja školske ustanove u tijeku sudskog postupka donesena pravomoćna sudska odluka u vezi s isplatom plaća i naknada radnika na štetu školske ustanove.

Člankom 31. dopunjuje se članak 151. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi stavkom 1. kojim se dodaju podstavci 8., 9., 10. i 11., a koji propisuju kako će se novčanom kaznom za prekršaj kazniti školska ustanova koja se ne pridržava odluke o upisu iz članka 22. stavka 4. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, školska ustanova koja se ne pridržava elemenata i kriterija za izbor kandidata iz članka 22. stavka 5. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, školska ustanova koja nije upisala podatke u evidenciju iz članka 139. ovoga zakona do 30. rujna tekuće godine, kao i školska ustanova koja postupa protivno članku 106. Zakona.

Člankom 32. propisuje se kako osobe kojima je ministar rješenjem iz članka 105. stavka 14. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi odobrio izvođenje nastave određenoga nastavnog predmeta u određenoj školskoj ustanovi mogu nastaviti obavljati poslove svoga radnog mjesta u toj ustanovi. S obzirom na to da je ovim izmjenama i dopunama zakona ukinuta odredba koja je omogućavala ministru da rješenjem odobri izvođenje nastave osobama koje ne ispunjavaju uvjete za rad na određenome radnome mjestu, potrebno je omogućiti nastavak obavljanja poslova osobama koje rade na temelju rješenja kojim je ministar odobrio rad i na temelju kojega su sa školskim ustanovama sklopile ugovore o radu na neodređeno radno vrijeme.

Člankom 33. propisuje se da Vijeće za nacionalni kurikulum ustrojeno prema odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11 i 16/12), nastavlja s radom po prijašnjim propisima do imenovanja Nacionalnog vijeća za odgoj i obrazovanje sukladno odredbama ovoga zakona.

Članak 34. propisuje kako je prijedlog osoba za prvi saziv Nacionalnog vijeća Vlada Republike Hrvatske dužna podnijeti Hrvatskom saboru najkasnije u roku od šezdeset dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona. Također se propisuje da će prilikom imenovanja prvog saziva Nacionalnog vijeća Hrvatski sabor imenovati predsjednika i četrnaest članova, a ždrijebom će se odlučiti o tome kojih će sedam članova imati mandat od dvije godine, dok će preostalih sedam članova imati mandat od četiri godine.

Člankom 35. propisuje se da su školske ustanove dužne uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Do usklađenja, primjenjivat će se važeći opći akti škole, osim odredaba koje su u suprotnosti s ovim Zakonom.

Člankom 36. propisuje se da će se pravilnik iz članka 1. ovog Zakona donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu.

Članak 37. propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 8.

- (1) Osnovna i srednja škola (u daljnjem tekstu: škola) može izvoditi međunarodni program na stranom jeziku.
- (2) Škola može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika, uz odobrenje Ministarstva.

Članak 14.

- (1) Strukovne škole su tehničke, industrijske, obrtničke i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa o kojem ovisi i njihovo trajanje.
- (2) Djelatnost strukovnog obrazovanja ostvaruje se u skladu s odredbama ovog Zakona i posebnih zakona i drugih propisa.
- (3) Obrazovanjem za zanimanje policajac smatra se redovito srednjoškolsko obrazovanje kroz 3. i 4. razred, srednjoškolsko obrazovanje odraslih za zanimanje policajac te temeljni policijski tečaj.
- (4) Obrazovanje iz stavka 3. ovoga članka provodi isključivo Policijska škola u sastavu Policijske akademije ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim zakonom.

Članak 15.

- (1) Umjetnička škola izvodi nastavni plan i program u najmanje četverogodišnjem trajanju na osnovnoškolskoj razini i u najmanje četverogodišnjem trajanju na srednjoškolskoj razini.
- (2) Umjetničke škole su glazbene, plesne, likovne i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa.

Članak 19.

- (1) U prvi razred obveznog osnovnog obrazovanja upisuju se djeca koja do 1. travnja tekuće godine imaju navršениh šest godina života.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, na zahtjev roditelja i prijedlog povjerenstva iz članka 20. stavka 3. ovog Zakona, u prvi se razred može upisati dijete koje do 31. ožujka tekuće godine nema navršениh šest godina života ili odgoditi upis u prvi razred za jednu školsku godinu.
- (3) U slučaju kada dijete ima višestruke teškoće te su po posebnim propisima roditelji stekli pravo na status roditelja njegovatelja ili je dijete, s obzirom na vrstu, stupanj i težinu oštećenja, steklo pravo na skrb izvan vlastite obitelji radi osposobljavanja na samozbrinjavanje u domu socijalne skrbi ili pravo na pomoć i njegu u kući, u okviru kojeg se osigurava pružanje usluga psihosocijalne pomoći dijete se može privremeno osloboditi upisa u prvi razred osnovne škole.
- (4) Učenik se može privremeno osloboditi školovanja i tijekom školovanja, ako se izmjene uvjeti iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 20.

- (1) Prije upisa u prvi razred osnovne škole utvrđuje se psihofizičko stanje djeteta.

(2) Psihofizičko stanje djeteta, odnosno učenika utvrđuje se radi redovitog ili prijevremenog upisa ili odgode upisa u prvi razred osnovne škole, odnosno radi utvrđivanja primjerenog školovanja.

(3) Psihofizičko stanje djeteta, odnosno učenika utvrđuje stručno povjerenstvo.

(4) Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, odnosno učenika iz stavka 2. ovog članka, te sastav stručnog povjerenstva iz stavka 3. ovog članka propisuje ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva.

Članak 24.

(1) Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.

(2) Ostvarivanje prava iz stavka 1. ovog članka obvezno se uvjetuje polaganjem razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, a način i rokove polaganja ispita utvrđuje nastavničko vijeće.

(3) Ako učenik prekine školovanje ili se preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koju je pohađao ili druga škola koja ostvaruje isti obrazovni program dužna je upisati učenika.

Članak 25.

(1) Učenik prelazi iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program na temelju prijepis ocjena.

(2) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu.

Članak 27.

(1) Nastavnim planom i programom utvrđuje se tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati po predmetima i ukupni tjedni i godišnji broj sati te ciljevi, zadaće i sadržaji svakog nastavnog predmeta.

(2) Izborni predmeti obvezni su tijekom cijele školske godine za sve učenike koji se za njih opredijele, a učenik bira izborni predmet ili izborne predmete na početku školske godine.

(3) Učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanog zahtjeva i obrazloženja roditelja učenika i učenika učiteljskom vijeću do početka školske godine pod uvjetom da obveznu satnicu zamijeni drugim izbornim predmetom ili aktivnošću u školi.

(4) Strani jezik koji se počinje učiti u prvom razredu osnovne škole prvi je strani jezik do kraja osnovnog obrazovanja.

(5) Nastavni plan i program osnovne škole sadrži obvezne i izborne predmete.

(6) Nastavni plan i program gimnazija sadrži zajednički, izborni i fakultativni dio.

(7) Nastavni plan i program strukovnih škola sadrži zajednički općeobrazovni, posebni stručni i fakultativni dio.

(8) U zajedničkom općeobrazovnom i posebnom stručnom dijelu nastavnog plana i programa nalaze se i izborni predmeti od kojih učenik bira jedan ili više predmeta prema svojim interesima i sklonostima.

(9) Zajednički dio nastavnog plana i programa gimnazije sadrži nastavne predmete koji su obvezni za sve učenike određene vrste programa, a izborni dio obuhvaća predmete od kojih učenik obvezno bira jedan ili više nastavnih predmeta prema svojim sklonostima.

(10) Zajednički općeobrazovni dio nastavnog plana i programa za stjecanje srednje i niže stručne sprema sadrži općeobrazovne predmete koji su zajednički i obvezni za određenu razinu obrazovanja, a posebni stručni dio nastavnog plana i programa sadrži strukovne

predmete (strukovno-teorijske predmete i praktičnu nastavu) koji su vezani za određeno zanimanje.

(11) Fakultativni dio nastavnog plana i programa u srednjoj školi obuhvaća nastavne predmete, odnosno nastavne sadržaje kojima se zadovoljavaju interesi učenika u skladu s mogućnostima škole te sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti. Ako se učenik srednje škole opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je pohađati tijekom nastavne godine.

(12) Nastavni plan i program iz stavka 5. ovog članka te zajednički i izborni dio nastavnog plana i programa donosi ministar, a fakultativni dio srednja škola.

Članak 29.

(1) Škola može provoditi eksperimentalni program koji odobri Ministarstvo, a kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, kao i nove nastavne opreme.

(2) Eksperimentalni program sadrži:

- cilj, zadaću, obrazovne ishode, sadržaj,
 - mjesto i način izvođenja,
 - vrijeme potrebno za realizaciju programa,
 - prostorne, kadrovske i druge uvjete,
 - način stručnog praćenja i vrjednovanja programa,
 - financijska sredstva potrebna za realizaciju programa.
- (3) Eksperimentalne programe, uvjete i način rada donosi ministar.

Alternativni program

Članak 30.

U školi se može ostvarivati odgojno-obrazovni rad prema alternativnim nastavnim programima, odnosno metodama, u skladu s ovim Zakonom.

Članak 66.

Učeniku srednje škole prestaje status redovitog učenika:

- na kraju školske godine u kojoj je završio srednje obrazovanje,
- kada se ispiše iz srednje škole,
- kada se ne upiše u sljedeći razred srednje škole u skladu s odredbom članka 79. stavka 1. ovog Zakona.

Članak 73.

(1) Na osnovi praćenja i ocjenjivanja tijekom polugodišta i nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta utvrđuje učitelj, odnosno nastavnik nastavnog predmeta, a ocjenu iz vladanja razrednik.

(2) Uspjeh učenika i zaključna ocjena za svaki nastavni predmet utvrđuje se javno u razrednom odjelu, odnosno obrazovnoj skupini na kraju polugodišta i nastavne godine.

(3) U slučaju izbivanja ili spriječenosti učitelja, odnosno nastavnika određenog nastavnog predmeta, odnosno razrednika, ocjenu utvrđuje razredno vijeće na prijedlog učitelja, odnosno nastavnika ili stručnog suradnika kojeg odredi ravnatelj.

Članak 79.

- (1) Tijekom srednjeg obrazovanja učenik može dva puta ponavljati razred, a isti razred može ponavljati samo jedanput.
- (2) Iznimno, učenik koji pohađa program za stjecanje niže stručne spreme može ponavljati razred samo jedanput.

Članak 82.

- (1) Srednje obrazovanje učenika u gimnazijskim programima obrazovanja završava polaganjem državne mature.
- (2) Srednje obrazovanje učenika u strukovnim i umjetničkim programima obrazovanja, koji traju najmanje četiri godine, završava izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi škole.
- (3) Učenici iz stavka 2. ovog članka mogu polagati i ispite državne mature.
- (4) Srednje obrazovanje učenika u strukovnim programima koji traju od jedne do tri i pol godine, završava izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi škole.
- (5) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovog članka primjenjuju se na učenike koji su prvi razred srednje škole upisali počevši od školske godine 2006./2007., a odredba stavka 4. ovog članka primjenjuju se na učenike koji su prvi razred srednje škole upisali školske godine 2007./2008.
- (6) Državnu maturu provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u suradnji sa školama.
- (7) Pripremne i druge radnje vezane uz organizaciju i provedbu državne mature u školi provodi školsko ispitno povjerenstvo koje čine ravnatelj škole te šest članova iz reda nastavnika od kojih je jedan član ispitni koordinator.
- (8) Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u elektroničkom obliku vodi Središnji registar državne mature u koji se pohranjuju podaci o svim osobama koje su položile državnu maturu, predmetima s ostvarenim ocjenama i postotnim bodovima ostvarenim na ispitima državne mature te drugi podaci značajni za državnu maturu.
- (9) Detaljniji sadržaj registra iz stavka 8. ovog članka, propisuje ministar.
- (10) Sadržaj, uvjete, način i postupak polaganja državne mature te izrade i obrane završnog rada, propisuje ministar.

Članak 88.

- (1) U školskim ustanovama se radi unapređenja kvalitete odgojno-obrazovne djelatnosti provodi vanjsko vrednovanje i samovrednovanje, a odnosi se na provođenje nacionalnih ispita te mjerenje stupnja kvalitete svih sastavnica nacionalnog kurikulumu.
 - (2) Godišnji plan provedbe vanjskog vrednovanja školskih ustanova, na prijedlog Vijeća za nacionalni kurikulum donosi ministar.
 - (3) Vanjsko vrednovanje provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.
 - (4) Škole su obvezne koristiti rezultate nacionalnih ispita i sve druge pokazatelje uspješnosti odgojno-obrazovnog rada za analizu i samovrednovanje, radi trajnog unapređivanja kvalitete rada škole.
 - (5) Način provedbe vanjskog vrednovanja i korištenja rezultata vrednovanja školskih ustanova propisuje ministar.
- Vijeće za nacionalni kurikulum

Članak 89.

- (1) Vijeće za nacionalni kurikulum je savjetodavno tijelo ministra koje se bavi pitanjima izrade i razvoja nacionalnog kurikuluma i kvalitativnim unapređenjem odgojno-obrazovne djelatnosti na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini.
- (2) Vijeće za nacionalni kurikulum imenuje ministar.

Članak 92.

- (1) Školska ustanova može započeti s radom nakon što je pribavila rješenje o početku rada.
- (2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo će donijeti ako školska ustanova ispunjava sljedeće uvjete za izvođenje nastavnog plana i programa:
 - potreban broj stručnih osoba,
 - odgovarajući prostor i opremu,
 - tehničke, zdravstvene i ekološke uvjete.
- (3) Privremeni ravnatelj školske ustanove podnosi Ministarstvu zahtjev za početak rada najkasnije tri mjeseca prije planiranog početka rada škole, a uz zahtjev za početak rada prilaže se:
 - privremeni statut,
 - popis stručnih osoba potrebnih za izvođenje programa obrazovanja,
 - podaci o prostoru i opremi te načinu njihova osiguranja,
 - dokaze o ispunjenosti tehničkih, zdravstvenih i ekoloških uvjeta za obavljanje djelatnosti,
 - mišljenje nadležne međunarodne udruge, odnosno organizacije, ako škola radi po međunarodnom programu ili programu alternativne škole,
 - dokaze o ispunjavanju uvjeta utvrđenih posebnim propisima ako srednja škola provodi program nautičkog ili brodstrojarskog smjera.
- (4) Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za početak rada školske ustanove provodi se prema odredbama Zakona o općem upravnom postupku, a provodi ga stručno povjerenstvo koje imenuje Ministarstvo.
- (5) Školska ustanova upisuje se u sudski registar nakon donošenja rješenja iz stavka 1. ovog članka.
- (6) Ako se tijekom obavljanja djelatnosti promijeni sjedište školske ustanove, odnosno prostor u kojemu školska ustanova obavlja djelatnost ili dio djelatnosti, ili ako se djelatnost za koju je školska ustanova osnovana proširuje izvođenjem novih programa obrazovanja osnovnog ili srednjeg školstva, ili mijenja program obrazovanja, školska ustanova obvezna je podnijeti zahtjev za izdavanjem rješenja iz stavka 1. ovog članka.
- (7) Način i postupak utvrđivanja uvjeta za početak rada školske ustanove propisuje ministar.

Članak 94.

- (1) Ako Ministarstvo utvrdi da školska ustanova ne ispunjava neki od uvjeta iz članka 92. stavka 2. ovog Zakona, odredit će rok u kojem je dužna otkloniti utvrđene nedostatke.
- (2) Ako školska ustanova u roku iz stavka 1. ovog članka ne otkloni utvrđene nedostatke, Ministarstvo će predložiti osnivaču da donese akt o prestanku školske ustanove, odnosno o prestanku izvođenja obrazovnog programa.
- (3) Ako osnivač ne donese akt o prestanku školske ustanove, odnosno o prestanku izvođenja obrazovnog programa u roku od 60 dana od dana primitka prijedloga, akt će donijeti Ministarstvo.

Članak 99.

- (1) Radnici školskih ustanova su osobe koje u školskoj ustanovi imaju zasnovan radni odnos, a koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima kao i druge osobe potrebne za rad školske ustanove.
- (2) Način evidencije radnog vremena za radnike školskih ustanova iz stavka 1. ovoga članka, propisuje ministar.
- (3) Školska ustanova može na prijedlog osnivača, a uz suglasnost Ministarstva, osim osoba iz stavka 1. ovog članka angažirati i druge odgojno-obrazovne radnike za ispunjavanje posebnih potreba u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu te specifičnih uvjeta u školskoj ustanovi.
- (4) Posebne potrebe u odgojno-obrazovnom radu u školskoj ustanovi odnose se na: rad s učenicima s teškoćama, rad s darovitim učenicima, rad s učenicima – pripadnicima nacionalnih manjina ili u drugim specifičnim uvjetima.
- (5) Suradnici u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu koji sukladno potrebama školske ustanove pomažu odgojno-obrazovni i nastavni rad (volonteri, prevoditelji znakovnog jezika, pomoćni odgojno-obrazovni radnici), ali nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti, dužni su steći temeljne kompetencije za obavljanje odgojno-obrazovne djelatnosti prema programu koji donosi Ministarstvo.

Članak 104.

- (1) Ukupne tjedne obveze učitelja, nastavnika, odgajatelja i stručnih suradnika u školskim ustanovama utvrđuju se u 40-satnom radnom tjednu godišnjim planom i programom rada u skladu s nacionalnim kurikulumom, nastavnim planom i programom i školskim kurikulumom, o čemu se učitelju, nastavniku, odgajatelju i stručnom suradniku izdaje rješenje o tjednom i godišnjem zaduženju na poslovima neposrednog nastavnog rada i ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada i iz izvršenja aktivnosti i poslova iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma.
- (2) Tjedna norma neposrednog rada učitelja razredne nastave s učenicima iznosi broj sati propisan nastavnim planom za razrednu nastavu.
- (3) Tjedna norma neposrednog rada učitelja predmetne nastave, uključujući 2 sata odgojno-obrazovnog rada razrednika, iznosi od 22 do 24 sata.
- (4) Tjedna norma neposrednog odgojno-obrazovnog rada stručnog suradnika i učitelja koji radi u produženom boravku je 25 sati.
- (5) Tjednu normu neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada učitelja u umjetničkim školama i ostalih poslova i aktivnosti koje proizlaze iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma umjetničkih škola, propisuje ministar.
- (6) Tjedna norma neposrednog nastavnog rada nastavnika, osim odgajatelja, uključujući 2 sata rada razrednika, za teorijsku nastavu iznosi 20 do 22 sata, za praktičnu nastavu i izvođenje obrazovnih programa u odgojnim skupinama 28 sati i za rad suradnika u nastavi s učenicima 32 do 36 sati.
- (7) Normu za pojedini nastavni predmet u srednjoškolskim ustanovama te ostale poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada propisuje ministar.
- (8) Tjedne radne obveze učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi propisuje ministar.

Članak 105.

- (1) Uz opći uvjet za zasnivanje radnog odnosa, sukladno općim propisima o radu, osoba koja zasniva radni odnos u školskoj ustanovi mora ispunjavati i posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa.
- (2) Posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma u mjeri koja omogućava izvođenje odgojno-obrazovnog rada, odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja kojom su osobe stručno osposobljene za obavljanje odgojno-obrazovnog rada.
- (3) Poseban uvjet za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na stranom jeziku za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu i poznavanje stranog jezika na kojem se nastava izvodi u mjeri koja omogućava izvođenje nastave.
- (4) Dodatne posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi prema alternativnom nastavnom programu može propisati škola ako su u svezi s alternativnim nastavnim programom prema kojem se nastava izvodi.
- (5) Poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski studij za učitelje ili diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima.
- (6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste odnosno preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ima potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje kojim se stječe 60 ECTS bodova (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije) ako se na natječaj ne javi osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste.
- (7) Poslove nastavnika predmetne nastave u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste i ima potrebne pedagoške kompetencije.
- (8) Poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.
- (9) Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja ima odgovarajuću srednju stručnu spremu i ima pedagoške kompetencije.
- (10) Poslove učitelja stručnih predmeta u osnovnom i srednjem glazbenom i plesnom školovanju kao i poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi, može obavljati i osoba koja ima nižu razinu obrazovanja od razine propisane stavkom 6., 7. i 8. ovog članka ako ima najvišu razinu obrazovanja odgovarajuće vrste koja se može steći u tom području i ima pedagoške kompetencije.
- (11) Nastavu vjeronauka u osnovnoj i srednjoj školi može izvoditi osoba koja ima razinu obrazovanja utvrđenu posebnim ugovorima.
- (12) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.
- (13) Poslove odgajatelja može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.
- (14) Iznimno, kad postoji potreba, ministar može, na zahtjev ravnatelja škole, rješenjem odobriti izvođenje nastave iz određenog nastavnog predmeta osobi s odgovarajućom razinom obrazovanja neodgovarajuće vrste, ako je ona završila obrazovanje iz tog nastavnog predmeta

na nižoj studijskoj razini od propisane razine obrazovanja ili ako je ispunila studijske obveze u najmanje četiri semestra iz tog nastavnog predmeta na visokom učilištu (o čemu se uz zahtjev prilaže i potvrda visokog učilišta) i to isključivo za rad u školi koja najmanje tri godine nije uspjela na tim poslovima zaposliti osobu koja ima propisanu razinu i vrstu obrazovanja.

(15) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz ovog članka, radni odnos se može zasnovati s osobom koja ima odgovarajuću razinu i vrstu obrazovanja, a nema potrebne pedagoške kompetencije uz uvjet stjecanja tih kompetencija.

(16) Odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika te okvirni program pedagoških kompetencija propisuje ministar.

(17) Poslove tajnika može obavljati osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij pravne, odnosno stručni studij upravne struke.

Članak 106.

(1) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati osoba koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv braka, obitelji i mladeži, protiv imovine, protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja, protiv pravosuđa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu.

(2) Radni odnos u školskoj ustanovi ne može zasnovati ni osoba protiv koje se vodi kazneni postupak za neko od kaznenih djela navedenih u stavku 1. ovog članka.

(3) Ako osoba u radnom odnosu u školskoj ustanovi bude pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz stavka 1. ovog članka, školska ustanova kao poslodavac može otkazati ugovor o radu bez obveze poštivanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, a po proteku tog roka redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika, u kojem će slučaju poslodavac, istodobno uz otkazivanje ugovora o radu, od radnika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznog roka.

(4) Ako školska ustanova kao poslodavac sazna da je protiv osobe u radnom odnosu u školskoj ustanovi pokrenut i vodi se kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz stavka 1. ovog članka, udaljit će osobu od obavljanja poslova do obustave kaznenog postupka, odnosno najduže do pravomoćnosti sudske presude, uz pravo na naknadu plaće u visini dvije trećine prosječne mjesečne plaće koju je osoba ostvarila u tri mjeseca prije udaljenja od obavljanja poslova.

Članak 107.

(1) Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se ugovorom o radu na temelju natječaja.

(2) Natječaj se objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnim pločama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te mrežnim stranicama i oglasnim pločama školskih ustanova, a rok za primanje prijave kandidata ne može biti kraći od osam dana.

(3) U natječaju se navode i posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi.

(4) Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se s osobom koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovog Zakona za zasnivanje radnog odnosa.

(5) Potreba i prestanak potrebe za radnikom prijavljuje se uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

(6) Ured državne uprave odnosno Gradski ured vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba u punom ili dijelu radnog vremena te im u skladu s njihovom kvalifikacijom

predlaže zasnivanje radnog odnosa sa školskim ustanovama koje su prijavile odgovarajuću potrebu.

(7) Radnik koji je upisan u evidenciju iz stavka 6. ovog članka briše se iz evidencije ako zasnuje ili odbije zasnovati radni odnos u skladu s odredbom stavka 6. ovog članka najkasnije istekom otkaznog roka.

(8) Školska ustanova može popuniti radno mjesto na način propisan odredbom stavka 1. ovog članka tek nakon što ju je ured državne uprave, odnosno Gradski ured iz stavka 5. ovog članka obavijestio da u evidenciji nema odgovarajuće osobe, odnosno nakon što se školska ustanova istom tijelu pisano očitovala o razlozima zbog kojih nije primljena upućena osoba.

(9) Ured državne uprave, odnosno Gradski ured poslove iz stavka 6., 7. i 8. ovog članka, obavlja na način i u suradnji s tijelom predviđenim kolektivnim ugovorom.

(10) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu i bez natječaja:

- na određeno vrijeme, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa na temelju natječaja ili na drugi propisan način, ali ne dulje od 60 dana,
- s osobom kojoj je ugovor o radu na neodređeno vrijeme otkazan zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga i koja se nalazi u evidenciji ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda,
- do punog radnog vremena, s radnikom koji u školskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme,
- na temelju sporazuma školskih ustanova u kojima su radnici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ako žele zamijeniti mjesto rada zbog udaljenosti mjesta rada od mjesta stanovanja,
- na temelju rješenja ministra o pravu zasnivanja radnog odnosa na neodređeno vrijeme iz članka 105. stavka 14. ovog Zakona,
- s osobom koja se zapošljava na radnom mjestu vjeroučitelja.

(11) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovog Zakona, natječaj će se ponoviti u roku od pet mjeseci, a do zasnivanja radnog odnosa na osnovi ponovljenoga natječaja radni se odnos može zasnovati s osobom koja ne ispunjava propisane uvjete.

Članak 114.

(1) O zasnivanju i prestanku radnog odnosa odlučuje ravnatelj uz prethodnu suglasnost školskog odbora, a u slučaju iz članka 107. stavka 10. podstavka 1. i 5. ovog Zakona odlučuje ravnatelj.

(2) Ako se školski odbor ne očituje u roku od 10 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću iz stavka 1. ovog članka, smatra se da je suglasnost dana.

(3) Ako prosvjetni inspektor utvrdi da ravnatelj sklapa ili otkazuje ugovore o radu protivno odredbama ovog Zakona, poduzet će mjere iz svoje nadležnosti u skladu s posebnim zakonom.

Članak 127.

(1) Ravnatelj se imenuje na temelju natječaja koji raspisuje školski odbor.

(2) Natječaj se objavljuje u dnevnom tisku na takav način da može biti dostupan svim zainteresiranim kandidatima na području Republike Hrvatske.

(3) Ravnatelj se imenuje na pet godina, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

(4) Ravnatelja imenuje odlukom školski odbor uz prethodnu suglasnost ministra.

(5) Brisani.

(6) Ako ministar ne uskrati suglasnost u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, smatra se da je suglasnost dana.

(7) Način i postupak imenovanja ravnatelja pobliže se uređuje statutom školske ustanove.

Članak 139.

(1) Školske ustanove su dužne voditi evidenciju odgojno-obrazovnog rada, upisnik učenika te upisnik radnika u pisanom i elektronskom obliku.

(2) U Ministarstvu se vodi zajednički upisnik školskih ustanova u elektronskom obliku (e-Matica) i sadrži sljedeće evidencije:

- Upisnik ustanova,
- Evidenciju odgojno-obrazovnog rada u ustanovama za svaku školsku godinu,
- Upisnik učenika u ustanovama,
- Upisnik radnika ustanova.

(3) Podatke u Upisnik ustanova upisuje Ministarstvo, a podatke u ostale evidencije upisuju školske ustanove.

Članak 140.

(1) Podaci iz e-Matice moraju biti zaštićeni od zlouporabe, uništenja, gubitka, neovlaštenih promjena ili pristupa, u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Korisnik osobnih podataka sadržanih u evidencijama iz e-Matice je Ministarstvo.

(3) Ovlaštenja za pristup i razine pristupa podacima iz e-Matice odobrava Ministarstvo.

(4) Postupak i načine unošenja i pristupa podacima e-Matice, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka propisuje ministar.

Članak 142.

(1) U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za financiranje školskih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to za:

1. plaće i naknade plaća s doprinosima na plaće,
2. ostala materijalna prava radnika ugovorena kolektivnim ugovorima, i to: pomoći, otpremnine, jubilarne nagrade, regres za korištenje godišnjeg odmora, godišnja nagrada za božićne blagdane i dar u prigodi Dana sv. Nikole,
3. rashode za završavanje kapitalnih projekta izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije školskog prostora te njegovo opremanje, čiju je obvezu završavanja preuzela Republika Hrvatska na dan 1. srpnja 2001. do njihovog puštanja u funkciju,
4. rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukcije školskog prostora školskih ustanova za djecu s teškoćama i školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
5. brisan,
6. naknade za prijevoz na posao i s posla radnicima osnovnih škola,

7. stručno osposobljavanje i usavršavanje,
 8. nacionalne programe koje usvoji Hrvatski sabor,
 9. obrazovanje djece državljana Republike Hrvatske u inozemstvu,
 10. pripremnu i dopunsku nastavu za djecu državljana Republike Hrvatske koja se vraćaju iz inozemstva,
 11. pripremnu i dopunsku nastavu za djecu koja su članovi obitelji državljana država članica Europske unije,
 12. potporu nastave materinskog jezika i kulture države podrijetla učenicima koji su članovi obitelji državljana članica Europske unije,
 13. potporu za pripremu učitelja i nastavnika koji će provoditi nastavu materinjeg jezika i kulture države podrijetla učenika koji su članovi obitelji državljana članica Europske unije,
 14. pripremnu i dopunsku nastavu za djecu azilantata i ostalih osoba iz članka 46. ovog Zakona,
 15. vanjsko vrednovanje i provođenje državne mature,
 16. licenciranje učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja,
 17. povećane troškove prijevoza, posebna nastavna sredstva te troškove financiranja prehrane, kao i troškova prehrane i smještaja u učeničkom domu za školovanje učenika s teškoćama,
 18. troškova stručnih timova koji školi pružaju pomoć za rad s učenicima s teškoćama.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, u državnom proračunu se ne osiguravaju sredstva za financiranje obveza školskih ustanova koje se nalože pravomoćnim sudskim odlukama u vezi s isplatom plaća i naknada ako je do sudskih sporova došlo krivnjom školske ustanove. U takvim slučajevima potrebna sredstva osigurava sama ustanova.
- (3) U državnom proračunu osiguravaju se sredstva i za sufinanciranje:
1. programa rada s darovitim učenicima,
 2. obrazovanja učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
 3. opremanja škola kabinetskom, didaktičkom i informatičkom opremom koja uključuje i posebne računalne programe i sadržaje,
 4. opremanja školskih knjižnica obveznom lektinom,
 5. programa od zajedničkog interesa za odgojno-obrazovnu djelatnost (sustav informiranja, stručno-pedagoški časopisi, stručne knjige, programi ustanova i stručnih udruga, obljetnice i manifestacije, programi izvannastavnih aktivnosti), kao i ostalih programa sukladno odlukama Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske,
 6. škola kojima je osnivač fizička ili druga pravna osoba iz članka 90. ovog Zakona u skladu s kriterijima koje propisuje ministar, a na temelju rezultata vrednovanja.

Članak 151.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 kuna kaznit će se za prekršaj školska ustanova:
- ako nije donijela školski kurikulum i godišnji plan i program rada školske ustanove te ako isti nije u skladu s odredbama ovog Zakona,
 - ako koristi udžbenike koji nisu odobreni sukladno posebnom zakonu,
 - ako izvodi nastavu bez rješenja o početku rada,
 - ako dobit ne upotrijebi za razvoj djelatnosti,
 - ako ne objavljuje natječaj sukladno odredbama ovog Zakona,
 - ako ne vodi dokumentaciju i evidenciju propisanu ovim Zakonom,

– ako u svojim prostorima organizira promidžbu koja nije u skladu s ciljevima i sadržajem obrazovanja.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u školskoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 5.000 kuna.